THESINGE – KLOOSTERKERK

Volgens overlevering zou de uit Fivelgo afkomstige abt Hathebrand van Feldwirth rond 1182 het Benedictijner (dubbel)klooster Germania hebben gesticht. Wat rest is het verlaagde oostelijke deel (restant van het koor van de kruiskerk) van de eens veel grotere, aan Felicitas gewijde abdijkerk van 1250.
…….. *Hathebrand, geboren uit arme ouders in het midden der 12e eeuw in Fivelgo, overleed als stichter van drie kloosters op 30 Juli 1198. Als kind werd hij opgeleid aan de parochieschool en daarna aan de school in den Dam. Nauwelijks was hij priester, of hij verloor zijn ouders, die met hard werken een kleine hofstede, Feldwirth, hadden verkregen. Hathebrandus besloot op die plek een klooster te stichten. In de St. Paulusabdij te Utrecht leerde hij de regel van de H. Benedictus kennen en legde aldaar de kloostergeloften af. Daarna keerde hij terug naar het Groningerland en stichtte in 1183 het dubbelklooster Feldwirth en Oldeklooster in den Dam, daarna Thesinge of Garmerwolde en Meerhuizen. Door wonderbare genezingen, en zijn liefde voor armen en zondaren werd Hathebrandus reeds tijdens zijn leven en vooral na zijn dood geëerd als een heilige.*

In 1581 plunderden Staatse troepen het gebouwencomplex; de abdijgebouwen vielen rond het jaar 1629 onder de slopershamer; het grootste deel van de abdijkerk rond het jaar 1786. Alleen het koor en de woning van de abt werden gespaard. Het koor werd verlaagd en met een klein travee naar het westen uitgebreid. De werkzaamheden werden voltooid met het plaatsen van een vierkante dakruiter. In de 19e eeuw takelde het bouwwerk verder af onder andere door de slechte fundering van het westelijke deel. In 1972 werd begonnen met een restauratie; men nam de toestand van 1786 als uitgangspunt.

De westgevel uit 1786 bevat weinig opmerkelijks, evenals het aansluitende deel van de zuidwand. Daar is de grens met het deel uit de 13e eeuw duidelijk zichtbaar. In de benedenzone van de zuidwand aan de koorzijde bevinden zich drie gekoppelde spaarvelden met ronde bogen. In het linker spaarveld zit een gesloten ingang onder een keperboog. Boven de spaarvelden zien we drie dichtgezette vensters, die door het verlaagde dak worden afgesneden. Het grote raam is later ingebroken. De noordzijde is vrijwel gelijk aan de zuidzijde; alleen zijn hier de oude gewelfaanzetten nog zichtbaar. Beide tegenover elkaar liggende ingangen in noord- en zuidmuur zijn dichtgezet. De halfronde, iets inspringende koorsluiting is door middel van lisenen in zeven velden verdeeld, elk met een smal rondboograam (behalve aan de noordzijde). Boven de ramen zien we een aanzet naar een spaarveld, gevuld met siermetselwerk. Het inwendige muurwerk weerspiegelt in grote trekken de buitenarchitectuur, behalve in de noordwand op de plaats waar de aanbouw zat. Hier bevindt zich een arcade met in baksteen gebeeldhouwde kapitelen. De aan de binnenzijde halfronde koorsluiting is fraai: de vensters zitten in het midden van diepe nissen. De nissen worden gescheiden door bundels van drie ribben, waarvan de middelste rib doorliep als gewelfrib (nu afgekapt).

Bij de restauratie stond herstel van het interieur voorop. De balkenzoldering heeft een blauwgroene kleur gekregen, die goed past bij de plavuizen in de kleuren okergeel, lichtbruin en groen en met de roodbruine kleur van het meubilair. Vóór de restauratie stond de preekstoel in de middelste van de zeven koornissen, waarvoor de muraalbogen gedeeltelijk afgekapt waren. De preekstoel stamt uit 1630 en heeft toogpanelen tussen gecanneleerde Toscaanse halfzuiltjes. De koperen lezenaar dateert uit de 18e eeuw, terwijl in de 19e eeuw de kerkvoogdenbank en het orgel werden geplaatst.

Het orgel is gemaakt door R. Meijer te Veendam in 1873. Het orgelfront maakt deel uit van de balustrade en wordt gestut door twee wit gemarmerde houten zuilen. De kleur wit komt weer terug in de uitbundige

decoratie van het orgel. Er is een manuaal met aangehangen pedaal en een zevental registers. In 1974 is het door Reil gerestaureerd.